

Sammanfattning av

ENERGIDEKLARATION

Syrenparken 16, 133 35 Saltsjöbaden

Nacka kommun

Nybyggnadsår: 1981

Energideklarations-ID: 873308

ENERGIKLASSER

DENNA BYGGNADS
ENERGIKLASS

Energiprestanda:

83 kWh/m² och år

Krav vid uppförande av ny byggnad [mars 2015]:

Energiklass C, 56 kWh/m² och år

Uppvärmningssystem:

Markvärmepump (el) och
eldningsolja

Radonmätning:

Inte utförd

Ventilationskontroll (OVK):

Utförd

Åtgärdsförslag:

Har lämnats

Energideklarationen är utförd av:

Peter Lundberg, Wsab Konsult ab,
2018-10-11

Energideklarationen är giltig till:

2028-10-11

Energideklarationen i sin helhet
finns hos byggnadens ägare.

För mer information:

www.boverket.se/energideklaration

Sammanfattningen är upprättad enligt
Boverkets föreskrifter och allmänna råd
(2007:4) om energideklaration för byggnader.

Byggnaden - Identifikation

Län	Kommun	O.B.S! Småhus i bostadsrätt ska deklarerars av bostadsrättsföreningen.		
Stockholm	Nacka	☐ Egna hem (privatägda småhus)		
Fastighetsbeteckning (anges utan kommunnamn)		Egen beteckning		
Rösunda 10:1				
Husnummer	Prefix byggnadsid	Byggnadsid	Orsak till avvikelse	
5	1	462342	Adressuppgifter är fel/saknas ☐	
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 1		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 2		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 3		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 4		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 5		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 6		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 7		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 8		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 9		13335	Saltsjöbaden	☐

Husnummer	Prefix byggnadsid	Byggnadsid	Orsak till avvikelse	
11	1	842642	Adressuppgifter är fel/saknas ☐	
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 10		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 11		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 12		13335	Saltsjöbaden	☐

Husnummer	Prefix byggnadsid	Byggnadsid	Orsak till avvikelse	
14	1	581555	Adressuppgifter är fel/saknas ☐	
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 13		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 14		13335	Saltsjöbaden	☐
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 15		13335	Saltsjöbaden	☐

Husnummer	Prefix byggnadsid	Byggnadsid	Orsak till avvikelse	
16	1	840694	Adressuppgifter är fel/saknas ☐	
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 16		13335	Saltsjöbaden	☒
Adress		Postnummer	Postort	Huvudadress
Syrenparken 17		13335	Saltsjöbaden	☐

Husnummer 18	Prefix byggnadsid 1	Byggnadsid 702460	Orsak till avvikelse Adressuppgifter är fel/saknas ☐		
Adress Syrenparken 18		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	
Adress Syrenparken 19		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	

Husnummer 20	Prefix byggnadsid 1	Byggnadsid 564174	Orsak till avvikelse Adressuppgifter är fel/saknas ☐		
Adress Syrenparken 20		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	
Adress Syrenparken 21		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	

Husnummer 21	Prefix byggnadsid 1	Byggnadsid 495098	Orsak till avvikelse Adressuppgifter är fel/saknas ☐		
Adress Syrenparken 22		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	
Adress Syrenparken 23		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	

Husnummer 24	Prefix byggnadsid 1	Byggnadsid 448615	Orsak till avvikelse Adressuppgifter är fel/saknas ☐		
Adress Syrenparken 24		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	
Adress Syrenparken 25		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	
Adress Syrenparken 26		Postnummer 13335	Postort Saltsjöbaden	Huvudadress ☐	

Byggnaden - Egenskaper

Typkod 320 - Hyreshusenhet, bostäder		Byggnadskategori Flerbostadshus	
Byggnadens komplexitet ☒ Enkel ☐ Komplex		Byggnadstyp Friliggande	
		Nybyggnadsår 1981	
Atemp (exkl. Avarmgarage) 11686 m ²		Verksamhet Fördela enligt nedan:	
Avarmgarage 1479 m ²		Procent av Atemp (exkl. Avarmgarage)	
Antal källarplan uppvärmda till >10°C (exkl. garageplan) 0		Bostäder (inkl. biarea, t.ex. trapphus och uppvärmd källare) <input type="text" value="80"/>	
Antal våningsplan ovan mark 4		Hotell, pensionat och elevhem <input type="text"/>	
Antal trapphus 26		Restaurang <input type="text" value="3"/>	
Antal bostadslägenheter 150		Kontor och förvaltning <input type="text" value="2"/>	
Finns till övervägande del lägenheter med boarea om högst 35 m ² vardera? ☐ Ja ☒ Nej		Butiks- och lagerlokaler för livsmedelshandel <input type="text"/>	
Projekterat genomsnittligt hygieniskt uteluftsflöde i lokalbyggnader 1,5 l/s,m ²		Butiks- och lagerlokaler för övrig handel <input type="text"/>	
Finns installerad eleffekt >10 W/m ² för uppvärmning och varmvattenproduktion ☒ Ja ☐ Nej		Köpcentrum <input type="text"/>	
Är byggnaden skyddad som byggnadsminne eller en sådan särskilt värdefull byggnad som avses i 8 kap 13 § PBL? ☒ Nej ☐ Ja enligt 3 kap KML ☐ Ja enligt SBM-förordningen ☐ Ja, är utpekad i detaljplan eller områdesbestämmelser ☐ Ja, är utpekad i annan typ av dokument ☐ Ja, egen bedömning		Vård, dygnet runt <input type="text"/>	
		Vård, dagtid (samt serviceboende, frisersalong o. dyl) <input type="text" value="1"/>	
		Skolor (förskola-universitet) <input type="text"/>	
		Bad-, sport-, idrottsanläggningar (ej utomhusarenor) <input type="text"/>	
		Teater-, konsert-, biograflokaler och övriga samlingslokaler <input type="text"/>	
		Övrig verksamhet - ange vad <input type="text" value="gemensamma lokaler mm"/> <input type="text" value="14"/>	
		Summa <input type="text" value="100"/>	

Energianvändning

Mätperiod Vilken 12-månadersperiod avser energiuppgifterna? (ange första månaden i formatet ÅÅMM)		Beräknad energianvändning Beräknad energianvändning vid normalt brukande och ett normalår anges för byggnader där det inte går att få fram uppgifter om den uppmätta energianvändningen.	
1701 - 1712		☐	
Hur mycket energi har använts för värme och komfortkyla angiven mätperiod? Värdena ska vara korrigerade för normalt bruk. (BFS 2016:12) Angivna värden ska inte vara normalårskorrigerade.		Omvandlingsfaktorer för bränslen i tabellen nedan gäller om inte annat uppmätts:	
Fjärrvärme (1) <input type="text"/> kWh Eldningsolja (2) <input type="text" value="210000"/> kWh Naturgas, stadsgas (3) <input type="text"/> kWh Ved (4) <input type="text"/> kWh Flis/pellets/briketter (5) <input type="text"/> kWh Övrigt biobränsle (6) <input type="text"/> kWh El (vattenburen) (7) <input type="text"/> kWh El (direktverkande) (8) <input type="text"/> kWh El (luftburen) (9) <input type="text"/> kWh Markvärmepump (el) (10) <input type="text" value="474674"/> kWh Värmepump-frånluft (el) (11) <input type="text"/> kWh Värmepump-luft/luft (el) (12) <input type="text"/> kWh Värmepump-luft/vatten (el) (13) <input type="text"/> kWh Energi för uppvärmning och varmvatten¹ (Σ1) <input type="text" value="684674"/> kWh Varav energi till varmvattenberedning <input type="text" value="116860"/> kWh Fjärrkyla (14) <input type="text"/> kWh		Eldningsolja 10 000 kWh/m ³ Naturgas 11 000 kWh/1 000 m ³ (effektivt värmevärde) Stadsgas 5 880 kWh/1 000 m ³ Pellets 4 500-5 000 kWh/ton, beroende av träslag och fukthalt Källa: Energimyndigheten För övriga biobränsle varierar värmevärdet beroende av sammansättning och fukthalt. Det är expertens ansvar att omräkna bränslets vikt eller volym till energi på ett korrekt sätt.	
		Övrig el (ange mätt värde om möjligt) Angivna värden ska inte vara normalårskorrigerade	
		Fastighetsel ² (15) <input type="text" value="227991"/> kWh Hushållsel ³ (16) <input type="text"/> kWh Verksamhetsel ⁴ (17) <input type="text"/> kWh El för komfortkyla (18) <input type="text"/> kWh Tillägg komfortkyla ⁵ (19) <input type="text" value="0"/> kWh Byggnadens energianvändning⁶ (Σ3) <input type="text" value="912665"/> kWh Byggnadens elanvändning⁷ (Σ4) <input type="text" value="702665"/> kWh	
Finns solvärme? ☐ Ja ☒ Nej		Ange solfångararea <input type="text"/> m ² Beräknad energiproduktion <input type="text"/> kWh/år	
Finns solcellssystem? ☐ Ja ☒ Nej		Ange solcellsarea <input type="text"/> m ² Beräknad elproduktion <input type="text"/> kWh/år	
Ort (Energi-Index) Tyresö		Normalårskorrigerat värde (Energi-Index) ⁸ 966723 kWh	
Energiprestanda 83 kWh/m ² , år		...varav el 64 kWh/m ² , år	
		Referensvärde 1 (enligt nybyggnadskrav) 56 kWh/m ² , år	Referensvärde 2 (statistiskt intervall) 86 - 106 kWh/m ² , år

¹ Summa 1-13 (Σ1)

² Den el som ingår i fastighetsenergin

³ Den el som ingår i hushållsenergin

⁴ Den el som ingår i verksamhetsenergin

⁵ Gäller för byggnader med nybyggnadsåret 2010 eller senare. Beräkning av värdet sker med utgångspunkt i vilket energislag och typ av kylsystem som används, se Boverkets byggregler BFS 1993:57 i dess lydelse enligt BFS 2008:20 och BFS 2011:6

⁶ Enligt definition i Boverkets byggregler (Summa 1-15, 18-19 (Σ3))

⁷ Den el som ingår i byggnadens energianvändning (Summa 7-13,15,18-19 (Σ4))

⁸ Underlag för energiprestanda

Uppgifter om ventilationskontroll

Finns det krav på återkommande ventilationskontroll i byggnaden?	☒ Ja	☐ Nej	
Typ av ventilationssystem	☒ FTX	☒ FT	☐ F med återvinning
	☒ F	☐ Självdrag	
Är ventilationskontrollen utförd vid tidpunkten för energideklarationen?	☒ Ja	☐ Nej	☐ Delvis ¹⁰ <input type="text"/> %
Är ventilationskontrollen utan anmärkning vid tidpunkten för energideklarationen?	☒ Ja	☐ Nej	

¹⁰ Avser när byggnaden har fler ventilationsaggregat

Uppgifter om luftkonditioneringssystem

Finns luftkonditioneringssystem med nominell kyleffekt större än 12kW?	☐ Ja	☒ Nej
--	--------------------------	--------------------------------------

Uppgifter om radon

Är radonhalten mätt?	☐ Ja	☒ Nej
----------------------	--------------------------	--------------------------------------

Utförda energieffektiviseringsåtgärder sedan föregående energideklaration

Utförd åtgärd (Dekl.id: 873308)

Styr- och reglerteknik	Installationsteknik	Byggnadsteknik
<p>Värme</p> <p>☐ Nya radiatorventiler</p> <p>☐ Injustering av värmesystem</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av värmesystem</p> <p>☐ Rengöring och/eller luftning av värmesystem</p> <p>☐ Maxbegränsning av innetemperatur</p> <p>☐ Ny inomhusgivare</p> <p>☐ Byte/installation av tryckstyrda pumpar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Ventilation</p> <p>☐ Injustering av ventilationssystem</p> <p>☐ Tidsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Behovsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Byte/installation av varvtalsstyrda fläktar</p> <p>☒ Annan åtgärd</p> <p>Belysning, kylning m.m.</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av belysning</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av kyla</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Varmvattenbesparande åtgärder</p> <p>☐ Energieffektiv belysning</p> <p>☐ Isolering av rör och ventilationskanaler</p> <p>☐ Byte/installation av värmepump</p> <p>☐ Byte/installation av energieffektivare värmekälla</p> <p>☐ Byte/komplettering av ventilationssystem</p> <p>☐ Återvinning av ventilationsvärme</p> <p>☐ Installation av solvärme</p> <p>☐ Installation av solceller</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Tilläggsisolering vindsbjälklag/tak</p> <p>☐ Tilläggsisolering väggar</p> <p>☐ Tilläggsisolering källare/mark</p> <p>☐ Byte till energieffektiva fönster/fönsterörrar</p> <p>☐ Komplettering fönster/fönsterörrar med innerruta</p> <p>☐ Tätning fönster/fönsterörrar/ytterörrar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>
Utfört år		
2016		
Beskrivning av åtgärden		
Utbyte av luftbehandlingsaggregat för gym, tvättstugor, hobbyrum-		

Rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder

Åtgärdsförslag (Dekl.id: 873308)

Styr- och reglersteknik	Installationsteknik	Byggnadsteknik
<p>Värme</p> <p>☐ Nya radiatorventiler</p> <p>☒ Injustering av värmesystem</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av värmesystem</p> <p>☐ Rengöring och/eller luftning av värmesystem</p> <p>☐ Maxbegränsning av innetemperatur</p> <p>☐ Ny inomhusgivare</p> <p>☐ Byte/installation av tryckstyrda pumpar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Ventilation</p> <p>☐ Injustering av ventilationssystem</p> <p>☐ Tidsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Behovsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Byte/installation av varvtalsstyrda fläktar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Belysning, kylning m.m.</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av belysning</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av kyla</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Varmvattenbesparande åtgärder</p> <p>☐ Energieffektiv belysning</p> <p>☐ Isolering av rör och ventilationskanaler</p> <p>☐ Byte/installation av värmepump</p> <p>☐ Byte/installation av energieffektiva värmekälla</p> <p>☐ Byte/komplettering av ventilationssystem</p> <p>☐ Återvinning av ventilationsvärme</p> <p>☐ Installation av solvärme</p> <p>☐ Installation av solceller</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Tilläggsisolering vindsbjälklag/tak</p> <p>☐ Tilläggsisolering väggar</p> <p>☐ Tilläggsisolering källare/mark</p> <p>☐ Byte till energieffektiva fönster/fönsterdörrar</p> <p>☐ Komplettering fönster/fönsterdörrar med innerruta</p> <p>☐ Tätning fönster/fönsterdörrar/ytterdörrar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>
<p>Minskad energianvändning</p> <p>47700 kWh/år</p>	<p>Kostnad per sparad kWh</p> <p>0,47 kr/kWh</p>	
<p>Beskrivning av åtgärden</p> <p>Genom att injustera värmesystemet kan en energibesparing samt en komfortökning uppnås. Beräkningen grundar sig på en teknisk linslängd på 20 år och en kalkylränta på 4 %, redovisat exkl. moms</p>		

Styr- och reglerteknik	Installationsteknik	Byggnadsteknik
<p>Värme</p> <p>☐ Nya radiatorventiler</p> <p>☐ Injustering av värmesystem</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av värmesystem</p> <p>☐ Rengöring och/eller luftning av värmesystem</p> <p>☐ Maxbegränsning av innetemperatur</p> <p>☐ Ny inomhusgivare</p> <p>☐ Byte/installation av tryckstyrda pumpar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Ventilation</p> <p>☐ Injustering av ventilationssystem</p> <p>☐ Tidsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Behovsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Byte/installation av varvtalsstyrda fläktar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Belysning, kylning m.m.</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av belysning</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av kyla</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Varmvattenbesparande åtgärder</p> <p>☒ Energieffektiv belysning</p> <p>☐ Isolering av rör och ventilationskanaler</p> <p>☐ Byte/installation av värmepump</p> <p>☐ Byte/installation av energieffektivare värmekälla</p> <p>☐ Byte/komplettering av ventilationssystem</p> <p>☐ Återvinning av ventilationsvärme</p> <p>☐ Installation av solvärme</p> <p>☐ Installation av solceller</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Tilläggsisolering vindsbjälklag/tak</p> <p>☐ Tilläggsisolering väggar</p> <p>☐ Tilläggsisolering källare/mark</p> <p>☐ Byte till energieffektiva fönster/fönsterdörrar</p> <p>☐ Komplettering fönster/fönsterdörrar med innerruta</p> <p>☐ Tätning fönster/fönsterdörrar/ytterdörrar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>
<p>Minskad energianvändning</p> <p><input type="text" value="50000"/> kWh/år</p>	<p>Kostnad per sparad kWh</p> <p><input type="text" value="0,23"/> kr/kWh</p>	
<p>Beskrivning av åtgärden</p> <p>Genom att installera ny belysning för garage och garage med närvarostyrning kan en energibesparing. Beräkningen grundar sig på en teknisk linslängd på 20 år och en kalkylränta på 4 %, redovisat exkl. moms</p>		

Övrigt

Har byggnaden besiktigats på plats?	Vid nej, vilket undantag åberopas
☒ Ja ☐ Nej	<div style="background-color: #cccccc; height: 15px; width: 100%;"></div>
Kommentar	
<div style="border: 1px solid #ccc; height: 30px; width: 100%;"></div>	

Expert

Förnamn	Efternamn	
Peter	Lundberg	
Datum för godkännande	E-postadress	
2018-10-11	peter.lundberg@wsabkonsult.se	
Certifikatnummer	Certifieringsorgan	Behörighetsnivå
2055	Kiwa Swedcert	Kvalificerad
Företag		
Wsab Konsult ab		

Till dig som äger eller driver en byggnad med ett större värmesystem

Cirka 40 % av den energi som används i Sverige, går till att värma våra byggnader. Genom att se till att drift, funktion och effektivitet är bra, både för enskilda delar och systemet som helhet, kan du spara både energi och pengar. Målet är att uppnå såväl god energiprestanda och minskade kostnader för dig som bra inomhusklimat för de som vistas i byggnaden.

Vilka åtgärder är mest lönsamma?

I nedanstående tabell finns tips på några åtgärder som ofta minskar energianvändningen för uppvärmning. Tillsammans med din energispecialist, servicefirma eller installatör kan du bedöma om åtgärden är möjlig för ditt system och lönsam att genomföra.

Åtgärd	Möjlig besparing	Långsiktig lönsamhet (LCC)	När är det lämpligt att genomföra åtgärden?	Hur gör man?
Installation av tryckstyrda cirkulationspumpar inkl. sommarstopp	Upp till 85 %	Mycket lönsamt	Höga elkostnader	Läs av effekten på pumpen och räkna med 3000 h mindre drift
Byte av gamla radiator-termostater	10-30 %	Mycket lönsamt	Ojämn temperatur inne	Bytet kan nästan alltid ske utan att systemet tappas ur
Förändra styrning av varmvattentemperaturen.	10-20%	Kan vara lönsamt	Höga driftskostnader	Mät upp tappvarmvattenförbrukningen och se om det är möjligt att beredaren hålls på 60 °C istället för 80 °C
Följ drift- och skötsel-anvisningar	10-50 %	Mycket lönsamt	Förebyggande minst en gång per år	Anvisningar ska finnas både för det man gör själv och för det en fackman ska göra
Kombinera användning av kylmaskin och värmepump	50-100 % av energibehovet	Mycket lönsamt	Objekten har behov av både kyla och värme	Mät åtgång av energi för uppvärmning och kyla och diskutera med fackman
Driftstrategi	10-20 % av energibehovet	Mycket lönsamt	Ska alltid övervägas	Kontrollera om anläggningen går dellastad.
Frekvensreglera pumpar och fläktar	10-30 % av energibehovet	Lönsamt	Vid varierande laster	Ta reda på motoreffekterna och diskutera med fackman.

Källa: *Energihandboken*, ISBN 978-91-633-3324-8, VVS-företagen, Kyl&Värmepumpföretagen, Svensk Ventilation och Isolerfirmornas förening, 2008

Mer information

På Energimyndighetens webbplats, energimyndigheten.se, finns både en broschyr om "Energieffektivisering i större värmesystem" som beskriver de tekniska systemen och vad du bör tänka på när du väljer lösning och ett infoblad som ger information om de ekonomiska och miljömässiga vinster som åtgärder i värmesystem kan ge. Där finns också kontaktuppgifter till din kommunala energi- och klimatrådgivare som kan ge dig individuella råd om vad du bör tänka på.

På webbplatsen energiaktiv.se kan du få hjälp att komma igång med arbetet och få stöd med allt från kartläggning till uppföljning. Energiaktiv.se är ett samarbete mellan Boverket, Jordbruksverket och Energimyndigheten.